

ကိုဗစ်-၁၉ ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါနှင့် နိုင်ငံသားများ၏ နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေး - LBH Yogyakarta (ယိုဂျာကာတာ)

• **စီမံကိန်းခေါင်းစဉ်**

ကိုဗစ်-၁၉ ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါတွင်း နိုင်ငံသားများ၏ နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေး

• **ခေါင်းစဉ်ခွဲ**

ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ကျရောက်နေစဉ်အတွင်း နိုင်ငံသားများ၏ လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထုနှင့် အစိုးရ၏ အမြင်သဘောထားများကို လွှမ်းမိုးမှုရှိစေသည့် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ဖြန့်ဖြူးပညာပေးရန်နှင့် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများအားကောင်းလာအောင် တည်ဆောက်သွားရန်။

ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်အကျဉ်း

လတ်တစ်လောနှစ်များအတွင်း Daerah Istimewa Yogyakarta ခရိုင်အဝှမ်း လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ ပိုမို မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ အစိုးရ (ဒေသန္တရအစိုးရနှင့် ဥပဒေစည်းကြပ်ဖော်ဆောင်ရသည့် အရာရှိများ)သည် မကြာခဏ ဆိုသလို ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်သည့် အရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များ၊ နှိပ်ကွပ်မှုနှင့် ခြိမ်းခြောက်အကျပ်ကိုင်မှုများပြုလုပ်လျက် ရှိသည်။ ဤအခြေအနေသည် ကိုဗစ်-၁၉ ကျရောက်လာသည့်အခါ ပိုမိုဆိုးရွားပြင်းထန်လာခဲ့သည်။ အစိုးရဖက်မှ နိုင်ငံသားများ၏ အခွင့်အရေးကို ထိန်းချုပ်ကန့်သတ်မှုများ မကြာခဏဆိုသလို ပြုလုပ်လာခဲ့သည်။ ကိုဗစ်-၁၉ ကူးစက် ပျံ့နှံ့မှုကို တားဆီးလို၍ဟုသာ အကြောင်းပြလေ့ရှိသည်။ လူထုကျန်းမာရေးကိုပိုင်၍ လူ့အခွင့်အရေးကို အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ ကန့်သတ်မှုပြုနိုင်သည်ဟုဆိုသော်လည်း ယိုဂျာကာတာ၌ ဖော်ဆောင်လျက်ရှိသည့်ပုံစံသည် စနစ်တကျမ ရှိဘဲ တစ်ဖက်စောင်းနင်းနိုင်လွန်းလှသည်။ အခြားတစ်ဖက်၌လည်း အစိုးရအနေဖြင့် လူနည်းစုများနှင့် ထိခိုက်နိုင်ခြေ မြင့်မားသူများအပေါ် ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ၏ ရိုက်ခတ်မှုကို လျော့ပါးသက်သာစေမည့် အရေးယူဆောင်ရွက်ချက် တစ် ခုတစ်လေမျှ ဖော်ဆောင်ပေးထားခြင်းမရှိပေ။

ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ကျရောက်နေစဉ်အတွင်း ယိုဂျာကာတာ၌ အလွှာပေါင်းစုံနှင့် ကဏ္ဍပေါင်းစုံရှိ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အ စည်းများကို ထိခိုက်နစ်နာစေခဲ့သည့် အရပ်ဖက်ရပ်ဝန်းပေါ် ချုပ်ချယ်ကန့်သတ်မှုများကို တွေ့ကြုံခဲ့ကြရသည်။ သာမ ကများ၌ အောက်ပါတို့ပါဝင်လျက်ရှိသည်။

- 1) အရပ်ဖက်ပြည်သူများ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့်ဖော်ဆောင်လျက်ရှိသည့် ယိုဂျာကာတာ စားနပ်ရိက္ခာဆိုင်ရာ စည်း လုံးညီညွတ်ရေး(Solidaritas Pangan Jogja)ဟူသည့် အရေးပေါ် မီးဖိုချောင်အစီအစဉ်သို့ ရဲများရောက် လာခဲ့ပြီး ထိန်းချုပ်ခဲ့ခြင်း၊

American Friends Service Committee

- 2) WALHI(အင်ဒိုနီးရှား သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဖိုရမ်)ရုံး၌ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အစားအစာနှင့် နှာ ခေါင်းစည်းဖြန့်ဖြူးထောက်ပံ့ရေး အစီအစဉ်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်နေသည့် အစည်းအဝေးတစ်ခု ကို အာဏာပိုင်များက လာရောက်ဟန့်တား၍ လူစုခွဲခဲ့ခြင်း၊
- 3) မာလီယိုဘိုရို(Malioboro)၌ ဘတ်စ်ကားဥပဒေကို ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြခဲ့ကြသူများအပေါ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ဖြိုခွဲနှိမ် နှင်းခဲ့ခြင်း၊
- 4) အများပြည်သူဆိုင်ရာရင်ပြင်များ၌ လူထုဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုကို ထိန်းချုပ်သွားမည့် ကိစ္စရပ်များနှင့်ပတ်သက်၍ မြို့တော်ဝန်က DIY No. 1/2021 ဟူသည့် အုပ်ချုပ်ရေးအမိန့်ထုတ်ပြန်ခြင်း၊
- 5) ယိုဂျာကာတာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးရှေ့၌ နိုင်ငံတကာအမျိုးသမီးများနေ့ အခမ်းအနားကို ဂုဏ်ပြုသည့် အနေ ဖြင့် ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုကို လူတစ်စုက ဝင်ရောက်လူစုခွဲ၍ ပွဲဖျက်ခြင်း၊
- 6) ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခဲ့သူအချို့အကြမ်းဖက်ဖြိုခွင်းမှုကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခြင်း၊
- 7) ယိုဂျာကာတာနေ ဆန့်ကျင်ဖက်လိင်ကဲ့သို့ ပြုမူနေထိုင်သူများသည် ကိုဗစ်-၁၉ ရိုက်ခတ်မှုအတွက် အစိုးရ ထံမှ မည်သည့်လူမှုဖူလုံရေး အထောက်အပံ့မျှမရရှိခြင်း။

ယခုစီမံကိန်းသည် ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါအကို အကြောင်းပြု၍ နိုင်ငံသားများ၏ အခွင့်အရေးကို ဆက်လက်ထိန်းချုပ် ကန့်သတ်မှုမပြုတော့သည့် အပြောင်းအလဲများပေါ်ပေါက်လာစေရန်နှင့် မူဝါဒများတိုးတက်အားကောင်းလာအောင် အထောက်အကူပြုသွားရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အစိုးရအား ပြဿနာ၏ ဇစ်မြစ်ကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသွားရန် အထူးသဖြင့် ဆိုးရွားပြင်းထန်သည့် ကူးစက်ပြန့်ပွားမှုတစ်ရပ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမရှိအောင် ၎င်းတို့အနေဖြင့် အ ရေးယူဆောင်ရွက်သင့်သည့် ကိစ္စရပ်များကို တိုက်တွန်းအကြံပြုသွားမည်ဖြစ်သည်။ လူ့အခွင့်အရေးရှုထောင့်နှင့် အ ရည်အသွေးပြည့်ဝသည့် စည်းရုံးအရေးဆိုရေးစွမ်းရည်များ ပိုင်ဆိုင်ထားသည့် အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အတူ အရွှေ့တစ်ခုကို ပေါင်းစပ်တည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် ကိုဗစ်-၁၉ ကျရောက်နေစဉ်အတွင်း ယိုဂျာကာတာပြည်သူများ၏ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရသည့် သို့မဟုတ် ကန့်သတ်ခံရသည့် မူဝါဒများကို ဖြေလျှော့ပေးသွားရန် အစိုးရ ကို တွန်းအားပေးသွားမည်ဖြစ်သည်။

စီမံကိန်းအစီအစဉ်အကျဉ်း

စီမံကိန်းကို အပိုင်းလေးပိုင်းခွဲ၍ ဖော်ဆောင်သွားရန် ပြင်ဆင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

၁။ ယိုဂျာကာတာရှိ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အတူ ဒီမိုကရေစီနှင့် လူ့အခွင့်အရေးအလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲ ပြုလုပ်သွားရန်၊

- ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ကျရောက်နေစဉ်အတွင်း လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အသိအမြင်ဗဟုသုတများ အား ကောင်းလာစေရန် ရည်ရွယ်၍ အရပ်ဖက်ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အတူတကွ စုရုံးစည်း ဝေးခြင်း၊

၂။ ယိုဂျာကာတာအတွင်း ကိုဗစ်-၁၉ တုန့်ပြန်ရေးလုပ်ငန်းအတွက် မူဝါဒများ ရေးဆွဲချမှတ်ရာ၌ လူထု၏ နိုင်ငံရေးအရ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေကို သုတေသနပြုလုပ်ခြင်း၊

- အစိုးရ၏ ကပ်ရောဂါကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းမှုပုံစံကို လေ့လာဆန်းစစ်၍ လူ့အခွင့်အရေးဗဟိုပြု ချဉ်း ကပ်ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ရွေးချယ်စရာမူဝါဒအဆိုပြုချက်များ ထောက်ပံ့ပေးရန် သုတေသနပြု လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း၊

၃။ ပေါဒ်ကတ်စ်(Podcasts)မှတစ်ဆင့် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများကို ထုတ်လွှင့် ခြင်း၊

- စည်းရုံးရေးအဖွဲ့အစည်း မဟာဗျူဟာတစ်ရပ်ချမှတ်ရန် လိုအပ်သည့်အသိအမြင်ဗဟုသုတ ရရှိရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးကို လေးစားလိုက်နာသည့် ကိုဗစ်-၁၉ ချဉ်းကပ်မှုပုံစံတစ်ခုနှင့် တာဝန်ခံမှုရှိရေး တောင်းဆိုမှုပြုလုပ်နိုင်စေမည့် လူထုပညာပေးလုပ်ငန်းများကို အလေးပေးဖော်ဆောင်ခြင်း၊

၄။ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုအတွက် လူထုတရားစွဲဆိုခြင်း။

- နိုင်ငံသားအခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုအတွက် ဒေသန္တရအစိုးရကို တရားစွဲဆိုသွားနိုင်ရန် နည်းလမ်း ပေါင်းစုံသုံး၍ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်း၊

လက်တွေ့လေ့လာဆန်းစစ်ချက်အားဖြင့် စီမံကိန်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု၊ သင်ခန်းစာများ၊ အကျိုးရလဒ်များနှင့် စိန်ခေါ်မှုများကို ဝေဖန်သုံးသပ်သွားမည်ဖြစ်သည်။

စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရည်ရွယ်ချက်များ

အောက်တိုဘာလတွင်း သုတေသနတွေ့ရှိချက်များကို တင်သွင်းခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း အခြေအနေအရပ်ရပ် ပြန်လည် တည်ငြိမ်သွားခြင်းက အဓိကစိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာလ၌ အစိုးရဖက်မှ ဆေးရုံတင်ကုသမှုနှင့် သေဆုံးမှုနှုန်းကို လျော့ကျသွားစေသည့် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှုန်း မြင့်တက်လာစေရန် အရှိန်တင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဒီဇင်ဘာလအရောက်တွင် ယခင်ကမတွေ့ရသည့် အရပ်ဖက်ရပ်ဝန်းတံခါးပွင့်လာသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ နောက်ဆုံးအရွေ့တစ်ခုဖြစ်သည့် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုအတွက် အစိုးရကို တရားစွဲဆိုရေး ကိစ္စရပ်သည်လည်း လိုအပ်ခြင်းမရှိတော့သဖြင့် စီမံကိန်းအပြည့်အဝလည်ပတ်ခွင့်မရဘဲ အဆုံးသတ်ခဲ့ရသည်။ အင်မတန်ကောင်းမွန်သည့် အလှည့်အပြောင်းတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်မှန်သော်လည်း ကြိုတင်တွက်ဆထားခြင်းမရှိသဖြင့် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို လက်စသတ်ရာ၌ မည်သည့်နည်းလမ်းက အကောင်းဆုံးဖြစ်မည်နည်းဟူသည့် ကိစ္စရပ်အပေါ် ဝေခွဲမရဖြစ်ခဲ့ရသည်။

နောက်ထပ်စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုမှာ အွန်လိုင်းအခြေပြု အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများနှင့် သင်တန်းများကို အွန်လိုင်းအသုံးမပြုမီ အချိန်ကနည်းတူ မည်သို့ထိရောက်အောင် ပြုလုပ်သွားမည်နည်းဟူသည့် ကိစ္စရပ်ဖြစ်သည်။ ဤပြဿနာကို ကိုင် တွယ်ဖြေရှင်းရန်အတွက် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်နေစဉ်

American Friends Service Committee

ဝက်ဘ်ကင်မရာဖွင့်ထားစေခြင်းကဲ့သို့သော အခြေခံ စည်းကမ်းချက်များထုတ်ပြန်၍ ပိုမိုထိရောက်သည့် ပါဝင်မှုရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း အင်တာ နက်လိုင်းဆွဲအား ပြဿနာကြောင့် အမြဲတမ်းလိုလို ကင်မရာဖွင့်ထားရန် မဖြစ်နိုင်ခဲ့ပေ။ သို့ဖြစ်၍ တက်ရောက် ပါဝင်သူများဖက်က မည်မျှစိတ်ဝင်တစားပါဝင်မှုရှိကြောင်း တိုင်းတာနိုင်ရန် များစွာခဲယဉ်းလာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲမှ အသိအမြင်ဗဟုသုတ မည်မျှရရှိခဲ့ပြီး အွန်လိုင်းအခြေပြု အစီအစဉ်များကို မည်ကဲ့သို့ဆက် လက်ဖော်ဆောင်သွားရမည်ကို လေ့လာသုံးသပ်နိုင်ရန်အတွက် လုံခြုံဘေးကင်းမှုရှိသည့် အခြေအနေမျိုးရှိပါက အွန် လိုင်းသင်တန်းအပြီး လူချင်းလိုက်လံတွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည့် ခရီးစဉ်များကိုပါ တိုးချဲ့ဖော်ဆောင်ခဲ့ရသည်။

အခြားမိတ်ဖက် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများကို ပါဝင်ဆောင်ရွက်စေသည့်အခါတိုင်း နောက်ဆက်တွဲအစီအ စဉ်များ၌ လည်း ၎င်းတို့ကို ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်တကြီးရှိခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း စီမံကိန်းအတွင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်သွားရန် ဆန္ဒရှိခဲ့လျှင်ပင် အဖွဲ့အစည်းအတော်များများသည် မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်အလုပ်များဖြင့် မ အားမလပ်နိုင်ဖြစ်နေကြသဖြင့် ယခုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် မျှော်လင့်ထားသလောက် အကောင်းဆုံးရလဒ်များကို ဆောင်ကျဉ်းပေးနိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ ဤအချက်က အားလုံးအတွက် အဆင်ပြေမည့်အချိန်ကို ညှိနှိုင်းဇယားဆွဲရ လွန်စွာ ခဲယဉ်းသွားစေခဲ့သလို အဖွဲ့အစည်းအများအပြားသည်လည်း မျှော်လင့်ထားသကဲ့သို့ တက်တက်ကြွကြွပါဝင်လာခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

စက်တင်ဘာလ၏ ညတစ်ည၌ LBH ယိုဂျာကာတာရုံးခန်းကို မိုလိုတော့ဗွတ်ဆီပုလင်းဖုံးဖြင့် တိုက်ခိုက် မီးရှို့ခံ ခဲ့ရသဖြင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများလည်းရှိနေကြောင်း မှတ်သားခဲ့ရသည်။ ဘယ်သူက ဘယ်လို ရည်ရွယ် ချက်မျိုးဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမသိရှိရသေးသကဲ့သို့ ယခုစီမံကိန်း သို့မဟုတ် အခြားစည်းရုံးအ ရေးဆိုမှုလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်ဆက်နွှယ်မှုရှိမရှိကိုလည်း ဝေခွဲရခက်ခဲနေဆဲဖြစ်သည်။ မည်သို့ဆိုစေ မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ထိခိုက်ဒဏ်ရာမရရှိခဲ့သည်ကိုပင် ကြံဖန်ကျေးဇူးတင်ရမည်ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ အရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များက အရပ်ဖက်ရပ်ဝန်းကို မည်သို့ကူညီစောင့်ရှောက်ပေးမည်နည်း။ (တစ်မျက်နှာ)

အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းများအကြား မဟာဗျူဟာမြောက် ရပ်မှန်းချက်များအတွက် မိတ်ဖက်ဆောင်ရွက်မှုအပါအ ဝင် နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးများကို အလေးပေးအာရုံစိုက်သည့် အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းများကို စည်းရုံး စုစည်း၍ ၂၀၂၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလကုန်ပိုင်း၌ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခု ခေါ်ယူကျင်းပခဲ့သည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေး ပွဲသည် ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ကျရောက်နေသည့်ကာလအတွင်း တက်ရောက်လာကြသူများအား ၎င်းတို့၏ အခွင့်အရေး များကို သိရှိနားလည်လာစေရန် အမြင်ဖွင့်ပေး၍ ကိုဗစ်-၁၉ ကျရောက်လာပြီးနောက်ပိုင်း နိုင်ငံသားများ၏ အရပ် ဖက်ရပ်ဝန်း ကျဉ်းမြောင်းလာသည့် ကိစ္စရပ်ကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်စေမည့် ဆန်းသစ်သည့် မဟာဗျူဟာနှင့်

အရေး ယူဆောင်ရွက်ချက်များကို အတူတကွဝိုင်းဝန်းချမှတ်သွားရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲအရ ဖြစ် မြောက်လာခဲ့သည့် လူထုလှုပ်ရှားမှုသည် လူထုလူတန်းစားများအား ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးများကို ထုတ်ဖော် ပြောဆို၍ တရားမျှတမှုမရှိသည့် မူဝါဒများကို ဆန့်ကျင်ကြရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ပေးခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်း၌ LBH ယိုဂျာကာတာ၏ လူမှုကွန်ရက်သုံး သတင်းမီဒီယာများ၏ စာဖတ်ပရိသတ် ၁၆၀၀၀ ကျော်ဆီသို့ ဤသတင်းအချက် အလက်များကို အရောက်ပေးပို့ရန်အတွက် ပေါဒ်ခတ်အစီအစဉ်တစ်ခုကို ဖန်တီးထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။

ထို့အပြင် တောင်သူလယ်သမားနေ့ကဲ့သို့သော အရေးပါသည့် အမျိုးသားအထိမ်းအမှတ်နေ့များ၌လည်း စုရုံးချီတက် မှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ဤနေ့များ၌ စုရုံးချီတက်မှုများက အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ မိတ်ဖက်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်များကို အများပြည်သူ၏ အလေးပေးအာရုံစိုက်မှုရရှိလာစေရန် များစွာဖမ်းစားနိုင်ခဲ့သည်။ လူထုလူတန်းစား များ၏ စုရုံးချီတက်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၌ ပါဝင်ခဲ့ကြသူ အများအပြားသည် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲသို့တိုင် ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသည်။ စုရုံးချီတက်ပွဲများကို ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့နှင့် အရေးပါသည့် အထိမ်းအမှတ်နေ့ထူးနေ့ မြတ်များ၌ ပြုလုပ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အပတ်စဉ် ကြာသပတေးနေ့ရောက်တိုင်း ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အစီအစဉ် တစ်ခုလည်းပါရှိခဲ့သည်။ ယင်းနေ့ရောက်လျှင် လူထုလူတန်းစားများသည် အရေးပါသည့် မြို့တော်၏ အထင်ကရနေ ရာတစ်ခုဖြစ်သည့် အထိမ်းအမှတ်ကျောက်တိုင်ရှေ့၌ လာရောက်စုဝေးကြခြင်းဖြစ်သည်။ စုရုံးချီတက်ပွဲငါးခုကို ယိုဂျာကာတာ၏ အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်း အင်အားစုများက စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ငါးခုပါ စုရုံးချီတက်ပွဲ တိုင်းကို LBH သို့မဟုတ် ဒီမိုကရေစီအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲနှင့် ချိတ်ဆက်ထားခြင်းမျိုးတော့မရှိခဲ့ပေ။ အချို့ကို ဒီမိုကရေ စီအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲသို့ ရပ်/ကျေးအင်အားစုများကို ကိုယ်စားပြုတက်ရောက်ခဲ့ကြသည့် အစုအဖွဲ့များက ဦးစီး ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲက စုရုံးချီတက်ပွဲများအပေါ် မည်မျှအတိုင်းအတာအထိ အတိအကျ ကျေးဇူးပြုခဲ့ကြောင်း ကံသေကံမပြောဆိုရတော့ ခဲယဉ်းလှပါသည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲက ဤအရွေ့ကို မည်မျှကျေး ဇူးပြုခဲ့ပါသလဲဟု မေးမြန်းကြည့်သည့်အခါ အများစုသည် စုရုံးချီတက်ပွဲသို့တိုင် ရောက်ရှိလာသည်အထိ များစွာအ ထောက်အမဖြစ်စေခဲ့သည်ဟု ပြန်လည်ဖြေဆိုခဲ့ကြသည်။ အစီအစဉ်များ၌ ၎င်းတို့ ပိုမိုပါဝင်ချင်လာအောင် အ ကြောင်းရင်းတစ်ခုတည်းပေါ်အခြေခံ၍ တွန်းအားပေးခဲ့ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ ဆွေးနွေးသဘောတူထားသည့် ကိစ္စရပ် များကို ပိုမိုလုပ်ကိုင်ဖြစ်စေရန် စဉ်ဆက်မပြတ်လိုက်လံမီးထိုးပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အတွက် လိုအပ်သည့် အ ထောက်အပံ့နှင့် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုရရှိစေရန် ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အစိုးရ၏ ကိုဗစ်-၁၉ မူဝါဒများ အထူးသဖြင့် ယင်းမူဝါဒများက ဆန့်ကျင်ဖက်လိုင်ကဲ့သို့ ပြုမူနေ ထိုင်ကြသူများ၊ အခြားနည်းဖြင့်သန့်စွမ်းကြသူများ၊ လမ်းဘေးဈေးသည်များနှင့် ဆိုင်ကယ်တက္ကစီ မောင်းနှင်သူများကဲ့ သို့သော ခရီးသွားဧည့်သည်များကို မှီခိုအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနေရသူများနှင့် ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါကျရောက်မှု ကြောင့် ဝင်ငွေအကြီးအကျယ်ထိခိုက်ခဲ့ရသော်လည်း အစိုးရကပေးအပ်သည့် မည်သည့် လူမှုဖူလုံရေးအထောက် အပံ့ကိုမျှ မရရှိခဲ့ကြသူများကဲ့သို့သော ထိခိုက်နိုင်ခြေမြင့်မားလျက်ရှိသည့်

လူထုလူတန်းစား အစုအဖွဲ့များအပေါ် ယင်းမူဝါဒများ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုပုံစံများကို သုတေသနပြု လေ့လာဆန်းစစ်ခဲ့သည်။ သုတေသနကို ၂၀၂၁ ခု နှစ် စက်တင်ဘာလ၌ စတင်ဖော်ဆောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအစုအဖွဲ့များအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုကို လေ့လာဆန်းစစ်၍ အစိုးရအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားရန်လိုအပ်သည့် လုပ်ငန်းများကို သုံးသပ်တင်ပြသွားရန် ရည်ရွယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းအမျိုးမျိုးနှင့် အရေးယူ ဖော်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည့် လုပ်ငန်းဖော်ဆောင်မှုလမ်းကြောင်းများကို သုံးသပ်ကြည့်ရှုခဲ့သည်။ ဤလေ့လာဆန်းစစ် ချက်ဖြင့် ကိုဗစ်-၁၉ တုန့်ပြန်ရာ၌ အပြန်အလှန် ကိုင်းကျွန်းမီ ကျွန်းကိုင်းမီ အချိတ်အဆက်မိမိ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက် မှုနှင့်အတူ သာလွန်ကောင်းမွန်၍ ပိုမိုရှင်းလင်းပြတ်သားပြီး မဟာဗျူဟာမြောက်သည့် မူဝါဒများကို ရေးဆွဲချမှတ်သွား ရန် အစိုးရကို တိုက်တွန်းအားပေးသွားရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သုတေသနတွေ့ရှိချက်များကို ၂၀၂၁ ခု နှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့၌ ဒေသန္တရအစိုးရနှင့်အတူ ရှင်းလင်းချပြခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်း၌ အမျိုးသားအဆင့် အစိုးရထံသို့ ဆက်လက်တင်ပြခဲ့သည်။ အင်ဒိုနီးရှား ဥပဒေထောက်ကူပြုဖောင်ဒေးရှင်းက ဦးဆောင်၍ ယိုဂျာကာတာတွင်း ပြဿနာများကို အမျိုးသားအဆင့် အရေးယူဆောင်ရွက်သွားရမည့် ပြဿနာများအဖြစ် ကူညီမီးမောင်းထိုးပြနိုင်ခဲ့သည်။ သို့ သော်လည်း ယခုအချိန်ထိ အစိုးရထံမှ မည်သည့်တုန့်ပြန်ချက်ကိုမျှမရရှိသေးပေ။

စုရုံးချိတ်ကွဲများနှင့် လူထုလှုပ်ရှားမှုအစီအစဉ်များ ဖော်ဆောင်မှုအပြီး၌ အစိုးရဖက်က ကန့်သတ်ချက်များကို ဖြေ လျှော့ပေးခြင်းဖြင့် ၎င်းတို့၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြောင်းလဲခဲ့ပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ကာ ကွယ်ဆေးထိုးနှံမည့် အစီအစဉ်ကို ဖော်ဆောင်လာခဲ့သည်။ ရလဒ်တစ်ခုအဖြစ် ယခင်က နာကျည်းဒေါသထွက်ခဲ့ကြသော်လည်း အစိုးရ၏ မူဝါဒများအပေါ် ယခင်ကထက် လူထုလူတန်းစားများ ပိုမိုလက်ခံလာခဲ့သည်။ ဤတိုးတက်ပြောင်းလဲမှု လက္ခဏာ များနှင့် အရေးပေါ်အခြေအနေမှ လျှော့ကျစပြုလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ယခင်က စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း တရားစွဲဆိုရန် မလိုအပ်တော့ဟု သုံးသပ်ယူဆလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အကျိုးရလဒ်များ

၁။ ဒီမိုကရေစီနှင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၊ ဥပဒေ ထောက်ကူပြုအဖွဲ့များ၊ လူနည်းစုများနှင့် ထိခိုက်နိုင်ခြေမြင့်မားလျက်ရှိသည့် အစုအဖွဲ့များ (LGBT၊ အမျိုးသမီး များနှင့် ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းကဲ့သို့သော)၊ အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဥပဒေရေးရာအကြံပေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ပညာရေးအဖွဲ့အစည်းကဲ့သို့သော ယိုဂျာကာတာရှိ အရပ်ဖက်နယ်ပယ်ပေါင်းစုံမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲပြုလုပ်ရန်။

- ယခုအစီအစဉ်၌ ကဏ္ဍပေါင်းစုံမှ အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပါဝင်ဆွေးနွေးကြရန် ဖိတ် ကြားခဲ့သည်။

- အလုပ်ရုံဆွေးနွေးမှုအပြီး၌ တက်ရောက်ခဲ့ကြသူများအားလုံးက လူထုလှုပ်ရှားမှုအစီအစဉ်များ၊ မူဝါဒရေးရာ သုတေသနနှင့် ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ အရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များကဲ့သို့သော နောက်ဆက်တွဲလုပ်ငန်းစဉ်များ ကို သဘောတူထောက်ခံခဲ့ကြပြီး ပါဝင်ဆောင်ရွက်သွားကြရန် ဆန္ဒပြုခဲ့ကြသည်။

၂။ ယိုဂျာကာတာတွင်း ကိုဗစ်-၁၉ ကူးစက်ပြန့်ပွားမှုကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသွားမည့် မူဝါဒများကို ရေးဆွဲချမှတ် ရာ၌ လူထုလှုပ်ရှားစားများ၏ နိုင်ငံရေးအရ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အတူ ဝိုင်းဝန်းသုတေသနပြုသွားရန်။

ဤသုတေသနလုပ်ငန်းအတွင်း နယ်ပယ်အသေးများကို ခေါင်းစဉ်ခွဲ၍ ဖော်ဆောင်သွားခဲ့သည်။ ပထမခြေလှမ်းအဖြစ် LBH ယိုဂျာကာတာ၌ အဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ ယိုဂျာကာတာတွင်း ကိုဗစ်-၁၉ ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းမှုနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံရေးသဘောသက်ဝင်လျက်ရှိသည့် ကိစ္စရပ်များကို သက်ရောက်လွှမ်းမိုးမှုရှိလာစေမည့် လုပ်ငန်းအစီ အစဉ်များကို ချမှတ်ဖော်ဆောင်ခဲ့သည်။ အောက်ခြေမှတ်စု၌ ဤသုတေသနနှင့် ပတ်သက်၍ အသေးစိတ်ဝင်ရောက် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။¹

၃။ ပေါ်ဒိုခတ်စ်နှင့် အွန်လိုင်းသတင်းထုတ်လွှင့်ချက်များအားဖြင့် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အသိအမြင်ဗဟု သုတများကို ဖြန့်ဝေသွားရန်။

ကျွန်ုပ်တို့ အသုံးပြုသွားခဲ့သည့်စကြိုန်သည် LBH ယိုဂျာကာတာ၏ လူမှုကွန်ရက်မီဒီယာဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အစိုးရ၏ ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ကိုင်တွယ်ပုံနှင့်ပတ်သက်၍ အများပြည်သူ ပိုမိုနားလည်သိမြင်လာအောင် အမြင်ဖွင့်ပညာပေးရန်လည်း ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ဖက်က ကိုဗစ်-၁၉ ဒဏ်သင့်အစုအဖွဲ့များ သို့မဟုတ် ကမ္ဘာ့ ကပ်ရောဂါ ကိုင်တွယ်မှုပုံစံအပေါ် စိုးရိမ်မကင်းရှိသည့် အစုအဖွဲ့များနှင့်အတူ အောက်ပါပေါ်ဒိုခတ်စ်ရေဒီယိုအစီအစဉ် နှစ်ခုကို အသံလွှင့်ခဲ့သည်။

1. [Podcast Saksi: Memperjuangkan Kebebasan Akademik di Kampus UP 45 Yogyakarta di Masa Pandemi](#)
2. [Podcast Saksi: Hampir 2 Tahun Pandemi, Sudahkah Efektif Kebijakan Penanganan Pandemi?](#)

ညွှန်းကိန်းများ -

- ¹ Central Government and D.I.Yogyakarta Government policies regarding COVID (normative), including how various regulations, including laws and levels of technical regulations in the D.I.Yogyakarta Province.
- Sociological conditions in the field, including Limited Hospital Conditions (statistical data); health workers who died (statistical data); and the concentration of the Central Government in handling the Pandemic which is only centred in Java and Bali.
- Special conditions of the D.I. Yogyakarta Province: the majority of the population of D.I.Yogyakarta Province have low income and depend on the tourism industry (government statistics); who is the most affected and how is the fate of the vulnerable groups? (Affected people and vulnerable groups will take interviews with representatives of Bentor (traditional public transport in Indonesia), Waria Community, Sex Workers)
- Analysis of the Political Law of the D.I.Yogyakarta Government and its recommendations in handling Covid

၁။ အတူတကွစည်းရုံးအရေးဆိုသွားမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ယိုဂျာကာတာရှိ မဟာဗျူဟာမြောက် အစုအဖွဲ့ပေါင်း ၁၅ ခု၏ သဘောတူထောက်ခံချက်ရရှိခဲ့သည်။

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲအပြီး၌ ယိုဂျာကာတာ၏ အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းများသည် သုတေသန၊ လူထုလှုပ်ရှားမှုနှင့် အရပ်ဖက်တရားစွဲဆိုမှုတို့ ပါဝင်လျက်ရှိသည့် စည်းရုံးအရေးဆိုရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လုပ်ငန်းစီမံချက်တစ်ရပ် ရေး ဆွဲချမှတ်သွားရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် လုပ်ငန်းစီမံချက်ကို ဆက်လက်ရုပ်လုံးဖော်သည့်အနေဖြင့် အ လုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၌ ပါဝင်ခဲ့ကြသူများနှင့် လိုက်လံဆွေးနွေးပြောဆိုခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ယခုအစီအစဉ်အားဖြင့် ဖော်ဆောင်သွားမည့် အပြောင်းအလဲသည် ဒီဇိုင်းအရသာမက လက်တွေ့အားဖြင့်လည်း သဘာဝကျကျ အသက်ဝင် လာလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မျှော်လင့်ထားသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် လူထုလှုပ်ရှားစားအဖွဲ့ဝင်တိုင်းသည် စည်းရုံးအရေး ဆိုရာ၌ သို့မဟုတ် အစိုးရ၏ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုကို ရင်ဆိုင်အံ့တုရာ၌ ၎င်းတို့ကိုယ်ကို ထိထိရောက်ရောက်ပြင်ဆင်သွား နိုင်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် အခိုင်အမာယုံကြည်ထားသည်။

၂။ ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရေးအတွက် အသုံးပြုနိုင်သည့် အခြားရွေးချယ်စရာနည်းလမ်းနှင့် ဝေဖန် အကြံပြုချက်တစ်ရပ်ပါဝင်သည့် မူဝါဒရေးရာ သုံးသပ်ချက်ပုံစံမျိုးဖြင့် သုတေသနတွေ့ ရှိချက်များကို ယိုဂျာကာ တာအစိုးရအား တင်သွင်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

ဤညွှန်းကိန်းကို ကျွန်ုပ်တို့ပြုလုပ်ခဲ့သည့် သုတေသနနှင့် အများပြည်သူသိရှိနိုင်ရန် ထုတ်ပြန်မှုအားဖြင့် ရရှိခဲ့သည် (<https://www.youtube.com/watch?v=9AhFHtFkE44>)။ ဤသုတေသနတွေ့ ရှိချက်များကို အစိုးရထံသို့ တင် သွင်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဒုတိယညွှန်းကိန်းဖြစ်သည့် ခေါင်းစဉ်ခွဲ ၁ ကို LBH ယိုဂျာကာတာ၏ YouTube စာမျက်နှာပေါ် ပေါ်ဒိုဒတ်စ်ရုပ်သံနှစ်ခုကို ထုတ်လွှင့်ခြင်းဖြင့် ရရှိခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ပေါ်ဒိုဒတ်စ်ကို LBH ယိုဂျာကာတာနှင့် AJI ယိုဂျာကာတာတို့၏ လူမှုကွန်ရက်စာမျက်နှာမှတစ်ဆင့်လည်း ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။

- [https://www.instagram.com/reel/CWkpuagr1I/?utm_source=ig_web_copy link;](https://www.instagram.com/reel/CWkpuagr1I/?utm_source=ig_web_copy_link)
- [https://www.instagram.com/p/CXOB0HbPiss/?utm_source=ig_web_copy link;](https://www.instagram.com/p/CXOB0HbPiss/?utm_source=ig_web_copy_link)
- [https://www.instagram.com/p/CXOL-z1PpVw/;](https://www.instagram.com/p/CXOL-z1PpVw/)
- [https://www.instagram.com/p/CXodXL_vV6J/?utm_source=ig_web_copy link;](https://www.instagram.com/p/CXodXL_vV6J/?utm_source=ig_web_copy_link)
- [https://www.instagram.com/p/CXnF1yhLBpM/?utm_source=ig_web_copy link.](https://www.instagram.com/p/CXnF1yhLBpM/?utm_source=ig_web_copy_link)

၃) အစိုးရ၏ ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းမှုကို တန်ပြန်ထောက်ပြပြောဆိုထားသည့် ဝေဖန်ချက်ကို အ နည်းဆုံး ပင်မမီဒီယာလမ်းကြောင်းနှစ်ခုနှင့် LBH ယိုဂျာကာတာ၏ လူမှုကွန်ရက်မီဒီယာနှင့် အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အ စည်းတစ်ခုက စီမံခန့်ခွဲလျက်ရှိသည့် မီဒီယာပေါ်မှ ထုတ်လွှင့်သွားခဲ့သည်။

- ကျွန်ုပ်တို့ပြုလုပ်ခဲ့သည့် သုတေသနနှင့် တန်ပြန်အဆိုအပေါ် အစိုးရဖက်က ပြန်လည်တုန့်ပြန်လာခဲ့ သည်။ အစိုးရဖက်က တုန့်ပြန်ချက်များကို အစိုးရနှင့် လူထုကြားနာရေးဖိုရမ်တစ်ခု ခေါ်ယူကျင်းပ၍ ဖြေရှင်းသွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသွားမည့် ဥပဒေ သစ်များ ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းခြင်းဖြင့်

တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်ဟု ပြောဆို သွားခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ လက်ထဲသို့ ဥပဒေမူကြမ်းရောက်ရှိလာခြင်း မရှိသေးသော်လည်း ဤအခင်း အကျင်းသည် ဥပဒေကြမ်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အခြေခံ မူများနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိကြောင်း သေချာစေရန် ကျွန်ုပ်တို့ဖက်က ကြားဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အရွေ့တစ်ခုဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ ရေးဆွဲပြင်ဆင်လျက်ရှိသည့် ဥပဒေသစ်ကို ဤလင့်ခ်ပေါ်၌ ဝင်ရောက် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

- <https://jogja.suara.com/read/2021/10/20/130320/diy-siap-terapkan-perda-penanggulangan-covid-19-ini-sanksi-bagi-pelanggar-prokes?page=all>
- <https://jogja.tribunnews.com/2021/10/24/siap-siap-diy-bakal-punya-perda-tentang-covid-19-langgar-prokes-denda-rp250-ribu>

၃။ လူထုတရားစွဲဆိုမှု

ဤစီမံကိန်း၏ နောက်ဆုံးလေးလပတ် ကာလအတွင်း အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအပေါ် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်သည့် အမှုအခင်းမျိုးမရှိတော့ပေ(ကွင်းတွင်းစောင့်ကြည့်အကဲခတ်မှုနှင့် မီဒီယာသုတေသနတွေ့ရှိချက် အားဖြင့်)။ LBH ယိုဂျာကာတာ အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းကွန်ရက်မှ စုရုံးချီတက်ပွဲပေါင်းများစွာကို စီစဉ်ကျင်းပနိုင်ခဲ့ သည်။ စုရုံးချီတက်ပွဲများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း အစိုးရဖက်က တားမြစ်ကန့်သတ်မှု သို့မဟုတ် ဖိနှိပ်ချုပ် ချယ်မှုများ ဆက်လက်ပြုလုပ်ခြင်းမရှိတော့ပေ။

ကိုးကားပြောဆိုချက်များနှင့် အမြင်သဘောထားများ (စာမျက်နှာတစ်ဝက်)

- “ကျနော်အမြင်အရ ပြောရမယ်ဆိုရင် ကိုဗစ်-၁၉ ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါဖြစ်နေတဲ့အချိန် အစိုးရရဲ့ လူ့အခွင့် အရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ဝတ္တရားတွေကို အကောင်အထည်ဖော်တဲ့ပုံစံကိုကြည့်ရင် အစိုးရဖက်က ကူး စက်ပျံ့နှံ့မှုကို ထိန်းချုပ်တဲ့နေရာမှာ နှေးကွေးလွန်းပြီး လိုအပ်ချက်တွေအများကြီးရှိခဲ့တယ်လို့ မြင်မိ တယ်။ တစ်ဖက်စောင်းနင်းမှုဝါဒတွေကစပြီး လူအများရဲ့ လိုလားချက်တွေကို ဦးစားပေးဖို့ပျက်ကွက်ခဲ့ တဲ့အတွက် လူထုကျန်းမာရေး ပြန်ပြီးနုလုံထလာနိုင်အောင် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့တာပါ။”

Dila Farhani Nurrahman ၏ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင်း ပြောဆိုမှု

- “LGBT တွေအပေါ် အမြင်မှားနေတဲ့ လူများစုအစုအဖွဲ့တွေရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေကြောင့် ဆန့်ကျင် ဖက်လိင်လို ပြုမူနေထိုင်ကြသူတွေ ထိခိုက်နိုင်ခြေမြင့်မားသွားခဲ့တာမျိုး နေရာအနှံ့မှာ တွင်တွင်ကျယ် ကျယ်ကိုရှိနေခဲ့တာပါ။ ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါဖြစ်လာတဲ့အခါကျတော့ အခြေအနေက ပိုပြီးဆိုးရွားလာ တော့တာပေါ့။ ဒီအခြေအနေက လမ်းဘေးအနုပညာသည်နဲ့ လိင်ဖျော်ဖြေရေးလုပ်နေသူတွေ အများစု ဖြစ်တဲ့ ဆန့်ကျင်ဖက်လိင်ဖြစ်တဲ့

အမျိုးသမီးလိုပြုမှုနေထိုင်ကြတဲ့သူတွေ ကိုယ့်အလုပ်ကို ကိုယ်ဆက် လုပ်လို့ မရတော့တဲ့အခြေအနေမျိုး ရောက်သွားခဲ့ရတယ်။ ဆန့်ကျင်ဖက်လိင်အဖြစ် ခံယူနေထိုင်ထား ကြတဲ့အတွက် ဒီလိုခံယူချက်ရှိတဲ့ အမျိုးသမီးအစုအဖွဲ့တွေဟာ အစိုးရဆီက ဘာအကူအညီမှ မရကြ တော့ပါဘူး။ အစိုးရအနေနဲ့ သူတို့ရဲ့ ခံယူချက်(အုပ်ချုပ်ရေးအရ)နဲ့ပတ်သက်ပြီး ပံ့ပိုးကူညီပေးနိုင်တာ မျိုးမရှိသလို ကူညီဖို့အတွက်လည်း အစိုးရဆီမှာ နိုင်ငံရေးဆန္ဒကို ရှိမနေတာပါ။ နောက်ဆုံးကျတော့ ဒီအသိုင်းအဝိုင်းထဲက လူတွေကပဲ အလှူငွေကောက်ခံပြီး အချင်းချင်းပြန်ကူကြရတော့တာပေါ့။”

Mami Rully, the Kebaya Foundation.

- “အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲက အရေးပါသလို အသုံးလည်းဝင်ခဲ့တယ်လို့ ပြောလိုရပါတယ်။ အားလုံးက အစီ အစဉ်အမျိုးမျိုးမှာ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျပါဝင်ခဲ့ကြသလို ကိုယ့်ရဲ့သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းနဲ့ ရပ်ရွာအဖွဲ့ဝင် တွေကိုပါ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲနဲ့ပတ်သက်ပြီး တစ်ဆင့်ပြန်ဖောက်သည်ချပေးခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီနောက် တော့ သူတို့တွေက ပြဿနာတွေနဲ့ အရေးကိစ္စတွေကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ပြီး အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမယ့် စည်းရုံးအရေးဆိုရေး လုပ်ငန်းတွေအတွက် အစီအစဉ်ရေးဆွဲချမှတ်တဲ့ လေ့ကျင့် ခန်းတွေမှာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာကြပါတယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီအစီအစဉ်တွေကို သူတို့ကိုယ်တိုင် ပြန်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ကြတယ်။ ဒါကတော့ တက်ရောက်လာကြသူတွေကိုယ်တိုင် ကျနော်တို့ကို ပြန် ပြောခဲ့ကြတာပါ။”

ယိုဂီ၊ LBH ယိုဂျာကာတာ

အနာဂတ်အစီအစဉ်များ

ကျနော်တို့အနေနဲ့ ဒီစီမံကိန်းမှာပါနေတဲ့ မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းတွေအပါအဝင် စိတ်ဝင်စားမှုရှိတဲ့သူတွေ အားလုံးနဲ့ လက်တွဲအလုပ်လုပ်သွားဖို့ အဆင်သင့်ပါပဲ။ ကျနော်တို့ရဲ့ နယ်မြေအလိုက် မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ စကားပြော သွားဖို့လည်း စဉ်းစားထားပါတယ်။ အထူးသဖြင့်တော့ အလားတူကန့်သတ်ချက်တွေကို ထပ်ပြီးချမှတ်လာနိုင်တဲ့ အ လားအလာတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဒါမျိုးတွေနောက်တစ်ခါ ပြန်မဖြစ်အောင် တားဆီးကာကွယ်သွားဖို့ ဆန္ဒရှိနေကြတာပါ။ ကျနော်တို့အနေနဲ့ကတော့ ဘယ်လိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမျိုးကိုမဆို အမြဲတမ်းကြိုဆိုသွားဖို့ မျှော်လင့်ထားသလို ပြည် တွင်းမိတ်ဖက်တွေနဲ့ နိုင်ငံတကာက မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းတွေကိုလည်း ချိတ်ဆက်ပေးနိုင်ပါတယ်။ အတူဘာတွေကို ဝိုင်းလုပ်လို့ရနိုင်မလဲ ဆိုတာကလည်း ဒေသအခြေအနေပေါ်မှာ အများကြီးမူတည်နေပါတယ်။ ဆိုတော့ အနာဂတ်မှာ ကျနော်တို့ လုပ်နိုင်မယ့်အရာတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး အချင်းချင်းကြိုစကားပြောထားနိုင်မယ်ဆိုရင်လည်း အများကြီးအသုံး ဝင်ပါလိမ့်မယ်။

အလုပ်ခေါ်သံ

ကျနော်တို့နဲ့ စံတန်ဖိုးတွေ၊ ရည်မှန်းချက်တွေနဲ့ မျှော်မှန်းချက်တူတဲ့ ဘယ်အဖွဲ့အစည်းကိုမဆို ဒီစီမံကိန်း အကောင် အထည်ဖော်နိုင်အောင် တတ်နိုင်သမျှ ဝိုင်းဝန်းကူညီပေးကြဖို့ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲဖိတ်ခေါ်သလို အမြဲတံခါးဖွင့်ကြိုဆိုနေ ပါတယ်။ ကျနော်တို့ကို ဒီ office@lbhyogyakarta.org လိပ်စာကနေတစ်ဆင့်ဖြစ်ဖြစ် ဒီ [Homepage - LBH Yogyakarta](#) စာမျက်နှာကိုဖြစ်ဖြစ် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုပြီး ဆက်သွယ်နိုင်ပါတယ်။

